
Pedagogisch beleidsplan Kleinschalige kinderopvang Kyra 2025

Herziene versie 14 januari 2025

De eigenheid van elk kind tot zijn recht te laten komen

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1 Visie en doeleinden Kinderopvang Kyra	6
Missie	6
Visie	6
Doelstelling	6
De organisatie	7
De accommodatie	7
<i>De ruimte</i>	7
<i>De groepsruimte</i>	8
<i>De Slaapkamer</i>	9
<i>De tuin</i>	10
<i>Bereikbaarheid</i>	10
Plaatsing- en toelatingsbeleid van Kinderopvang Kyra	11
<i>Toelatingsbeleid</i>	11
<i>Inschrijving</i>	11
<i>Plaatsing</i>	12
<i>Opzegging</i>	12
<i>Kinderopvang gedurende extra dagdelen</i>	13
<i>Compensatie opvangdagen bij ziekte of vakantie</i>	13
Hoofdstuk 2 Pedagogische doelstellingen	14
1. <i>Het bieden van een veilige basis</i>	14
2. <i>Stimuleren van persoonlijke competenties</i>	16
3. <i>Bevorderen van sociale competentie</i>	17
4. <i>Overdragen van normen en waarden</i>	17
Hoofdstuk 3 Op de groep - Leeftijdsopbouw, groepsgrootte en pedagogisch medewerkers	19
<i>Beroepskracht kind-ratio</i>	19
<i>Vaste verzorgers op de groep</i>	19
<i>Borgen van emotionele veiligheid bij afwezigheid van vaste verzorger</i>	20
Groepssamenstelling	21
<i>Verticale groep Kyra</i>	21
Pedagogisch Beleidsplan Kleinschalige Kinderopvang Kyra 2024	2

<i>Tabel: groepsindeling met beroepskracht kind-ratio</i>	21
<i>De drie uren regeling</i>	21
<i>Omschrijving kind- ratio als een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is door ziekte of vakantiedagen</i>	23
<i>Vier ogen beleid</i>	24
<i>Vier ogen beleid met betrekking tot de slaapkamers</i>	24
Hoofdstuk 4 Dagelijkse gang van zaken en oudercontact	25
<i>Kennismaken en wenbeleid</i>	25
<i>De groep</i>	26
<i>Dagritme</i>	26
<i>Haal- en brengtijden</i>	29
<i>Afscheid nemen van elkaar</i>	29
Het ochtendspel	30
Rituelen en vieringen	31
Het eten	31
Het gebruik van spenen, knuffels en flesjes	32
Zindelijkheid	32
Corrigeren en belonen	32
De communicatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers	34
Hoofdstuk 5 De ontwikkeling van het kind -	35
De ontwikkeling van kind en de houding van de pedagogisch medewerker	35
<i>De ontwikkeling van de motoriek</i>	36
<i>De sociaal-emotionele ontwikkeling</i>	36
<i>De ontwikkeling van de fantasie</i>	36
<i>Taalontwikkeling</i>	36
Het belang van buiten spelen voor de ontwikkeling	37
Mentorschap	38
Het kinddossier	39
<i>Signaleren en doorverwijzen</i>	39
De overdracht naar het basisonderwijs	40
Hoofdstuk 6 Pedagogisch medewerkers, groepshulpen en stagiaires	41
Pedagogisch Beleidsplan Kleinschalige Kinderopvang Kyra 2025	3

Kyra is een erkend leerbedrijf	41
<i>Taken en begeleiding van stagiaires en pedagogisch medewerkers in opleiding .....</i>	<i>41</i>
<i>Deskundigheidsbevordering.....</i>	<i>42</i>
<i>Pedagogisch coaching.....</i>	<i>43</i>
Hoofdstuk 7 Veiligheid en Gezondheid.....	44
<i>EHBO en BHV.....</i>	<i>44</i>
Beleid Veiligheid en gezondheid.....	44
Meldcode kindermishandeling.....	44
Ziekte	45
Vaccinaties	45
Risico-inventarisatie veiligheid en hygiëne	45
De rol van de GGD	46
Hoofdstuk 8 Ouderbeleid	47
Oudercommissie	47
Klachtenregeling.....	47
<i>Interne klachtenregeling .....</i>	<i>48</i>
<i>Externe klachtenregeling.....</i>	<i>49</i>
Nawoord	49

Voorwoord

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van Kleinschalige kinderopvang Kyra. Het beschrijven van het pedagogisch beleid maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en het versterkt de professionaliteit. Het geeft kaders aan het concrete handelen in de praktijk. Onze antroposofische zienswijze vindt u hierin terug en is ook uitgebreid beschreven in het boek "Caleidoscoop van een levende pedagogie" van Hanne Looij. Aan dit handboek hebben de oprichters van Kyra meegewerkt. Onze intentie is om op deze manier te werken.

Dit pedagogisch beleidsplan beschrijft de pedagogische uitgangspunten. Het geeft ons als leidsters richting en houvast bij ons werk, het biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Hoofdstuk 1 Visie en doeleinden Kinderopvang Kyra

Missie

Bij Kyra vangen wij kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's.
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's.
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling.
- Kinderen liefdevol en met aandacht te begeleiden.

Visie

Kleinschalige kinderopvang Kyra staat voor kinderopvang waar gewerkt wordt vanuit liefde voor en betrokkenheid bij de aan onze zorg toevertrouwde kinderen en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het bieden van een veilige, liefdevolle en uitdagende omgeving aan kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles.

Doelstelling

Kleinschalige kinderopvang Kyra heeft als doel het bieden van opvang die zo dicht mogelijk aansluit bij de situatie thuis. De opvang is klein en knus en streeft ernaar onder professionele begeleiding opvang aan kinderen van 0-4 jaar te bieden. De ontwikkeling van de kinderen wordt daarbij door ervaren pedagogisch medewerkers begeleid en gestimuleerd. Continuïteit voor het kind is daarbij heel belangrijk.

Bij Kinderopvang Kyra geven we in een huiselijke omgeving een aandachtige, professionele verzorging. Zo ontstaat er een veilige en warme sfeer waarin het kind zich op zijn eigen wijze en in zijn eigen tempo optimaal kan ontwikkelen. We leveren een bijdrage aan een gezonde ontwikkeling door liefdevolle aandacht te schenken aan het kind en ook aan de hem omringende wereld. De individualiteit van het kind is belangrijk; pas als het kind zich veilig voelt kan het zichzelf ontplooiën en zijn eigenheid laten zien. Daarom heeft een veilig leefklimaat onze onverdeelde aandacht.

Net als in het eigen gezin spelen de kinderen binnenshuis en in de tuin, maken dagelijks een wandeling, hebben plekjes voor slaap en rust, helpen met

huishoudelijke werkjes, vieren feest op bijzondere dagen, genieten van verhaaltjes en liedjes. De kinderopvang vormt een aanvulling op de opvoeding thuis.

De organisatie

Sinds 2024 is de organisatie in handen van Eva de Boer en Marlijn Popelier. Kyra is opgericht in 1998 door Joke van Gelder en Martina Jacobs. De afgelopen jaren waren wij met vier eigenaren. Joke van Gelders is nog steeds werkzaam als pedagogisch medewerker op de locatie Kempphaan net als oud- eigenaar Jacqueline Daalhuizen. Beide delen nog steeds met veel liefde en plezier hun kennis, kunde en ervaring. Wij zijn dankbaar voor deze fijne samenwerking met elkaar. Eva de Boer en Marlijn Popelier zijn verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van Kyra. Bij Kyra zijn wij kleinschalig en kennen wij de ouder en kinderen goed. Door een jarenlange samenwerking zijn wij goed op elkaar ingespeeld. Wij bepalen gezamenlijk het pedagogisch beleid en de communicatielijnen zijn kort en helder.

De accommodatie

Ons adres
Kleinschalige kinderopvang Kyra
p/a De stadsboerderij, Het Voorhuis
Kempphaanpad 14A
1358AC Almere
Email: info@kyra-kinderopvang.nl
Website: www.kyra-kinderopvang.nl

De ruimte

Kinderopvang Kyra is gevestigd op de eerste verdieping van het Voorhuis, bij de stadsboerderij Almere. Vanaf de buitentrapp ga je omhoog naar de entree. Daar is een ruime gang voor de jassen en schoenen en een toiletruimte. Aan de rechterkant is de groepsruimte en keuken. Aan de linkerkant van de entree liggen de slaapkamer en het kantoortje. Vanuit de gang kun je bovendien de binnentrap nemen naar beneden, zo is er altijd een vluchtroute gewaarborgd. De binnentrap is beveiligd met een traphekje.

De groepsruimte

Er is een groepsruimte bij Kyra onderverdeeld in twee gedeeltes; de grote groepsruimte heeft een L-vorm en in de kleine poot van de L is de babyruimte gesitueerd. De babyruimte staat in transparante verbinding met de grote groepsruimte maar is tegelijkertijd hiervan afgescheiden door de verschoonplek en een hekje. Op deze manier krijgen de peuters alle gelegenheid om lekker te bewegen en spelen en kunnen we de allerkleinsten de rust bieden die zij nodig hebben. Ook de inrichting van deze ruimte is afgestemd op de kinderen. Aan de ene kant zal de inrichting van de ruimte de kinderen een geborgen en veilig gevoel geven en aan de andere kant moeten de kinderen zich er ook kunnen ontplooien en uitgedaagd voelen om ontdekkingen te doen.

Het kleine kind is nog heel open en ontvankelijk voor zijn omgeving; het kan zich nog niet afsluiten voor indrukken uit die omgeving. Alles wat er gebeurt, neemt het via de zintuigen in zich op. De groepsruimte is dan ook ingericht met rustige, zachte kleuren. Het baby/dreumes gedeelte is zo ingericht dat de baby's een veilige en rustige plek hebben waar ze kunnen liggen, rollen en de eerste ontdekkingen kunnen doen. Voor de dreumesen is er wat eenvoudig speelgoed, zoals ballen, poppen, blokken, een klein fornuisje, een speelhuisje en een Emmy Pikkler kruiptunnel; een kast met boeken geschikt voor kinderen van deze leeftijd.

Het peuter gedeelte van de ruimte is zo ingericht dat deze uitnodigt tot spelen. Er is een keuken-poppenhoek, een bouw hoek, er is ruimte om te bewegen, een bank om uit te rusten of boekjes te lezen. Omdat we het meebewegen met het ritme van het jaar belangrijk vinden is er een jaartafel waarop we het seizoen uitbeelden. De kinderen kunnen daarop hun zelf gevonden spullen (bloemetjes, kastanjes, stenen) van buiten kwijt. Voor de inrichting en het speelgoed kiezen we zoveel mogelijk natuurlijke materialen, zoals hout, riet, zijde, wol en katoen. In dit peuter-deel is er meer gedetailleerd spel materiaal, zoals de grotere poppen, poppenkleertjes, kleine keukenspullen voor de oudste kinderen. In de ruimte, bij de keuken, staat een grote eettafel waar we de maaltijd met elkaar delen. De kinderen hebben trip-trapstoelen, zodat ze op de juiste hoogte aan tafel zitten. Voor de grote kinderen zijn er een paar eenvoudige hoge kinderstoelen.

De Slaapkamer

Er zijn twee slaapkamer bij Kyra. In de kleine kamer staan twee gecertificeerde stapelbedden en een lekker zit stoel. In de grote kamer staat een gecertificeerd stapelbed.

Elk kind slaapt steeds in een vast bedje. Het bieden van omhulling en veiligheid is belangrijk daarom slapen alle kinderen in een dunne katoenen slaapzak met daaroverheen een wollen deken. Deze is strak en kort ingestopt.

De slaapkamer(s) zijn rustig en zacht van kleur, zodat er zo min mogelijk zintuigindrukken zijn en de kinderen de overgang naar het slapen goed kunnen maken. We blijven als pedagogisch medewerker indien nodig bij de kinderen zitten tot ze slapen, soms gaan kinderen gemakkelijker slapen als we weggaan. In de slaapkamer(s) staat bovendien een babyfoon met camera, zodat we weten wanneer een kind wakker wordt. Samen met de ouders bespreken we op welke tijd(en) en hoe lang een kind slaap nodig heeft. De oudste kinderen mogen tussen de middag even rusten met een boekje op een bankje in de groepsruimte.

De tuin

De tuin ligt 30 meter verderop. We hebben een vaste route afgesproken die we altijd nemen als we naar de tuin lopen. Voor afspraken met betrekking tot de veiligheid en omgaan met de trap zie ons veiligheidsplan De tuin is ruim en omheind met beukenhagen, er is een toegangshek. We hebben een zandbak en boomstammen om te klauteren en klimmen. Er is een plek om met elkaar te eten en drinken. Er staan pruimenbomen waarvan we mogen oogsten.

Voor de wet kinderopvang is het verplicht om een buitenruimte te hebben, voor kinderen tot 2 jaar, die direct grenst aan het kinderdagverblijf. Omdat Kyra op de verdieping zit zullen we altijd eerst de trap moeten nemen en kunnen wij nooit zomaar naar buiten stappen. Als we de Praktisch beleidsplan kleinschalige kinderopvang Kyra 2024 binnentrap afgaan is er onderaan de trap een buitendeur die opent op een lange smalle tuin omheind door beukenhagen. Deze staat ter beschikking van Kyra. In de praktijk gebruiken we deze buitenruimte echter niet en lopen we graag met alle kinderen, naar de prachtige Kyra-tuin die grenst aan het erf.

Bereikbaarheid

Kyra is gemakkelijk te bereiken vanaf de A-6 en de Waterlandseweg vanuit alle delen van Almere. Er is ruim voldoende parkeergelegenheid in de directe omgeving. Er zijn vier parkeerplaatsen voor de ouders van Kyra gereserveerd. Er is een goede busverbinding, de halte is op ongeveer 250 m afstand van ons dagverblijf.

Plaatsing- en toelatingsbeleid van Kinderopvang Kyra

Toelatingsbeleid

Kyra heeft plaats voor tien kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Het toelatingsbeleid is dat iedere ouder, vanuit alle achtergronden en levensvisies zijn/haar kind kan inschrijven. Wanneer het gaat om een nog ongebooren kind, ontvangen we graag na de geboorte een geboortekaartje of bericht zodat we een vervolgspraak op de inschrijving kunnen maken.

Inschrijving

De meeste ouders bezoeken eerst onze website. Vaak hebben ouders van horen zeggen gehoord over Kyra. Via de website kunnen ouders zich aanmelden voor de wachtlijst.

In het verleden kregen ouders een rondleiding na het digitaal inschrijven.

Omdat Kyra een lange wachtlijst heeft hebben wij er bewust voor gekozen om enkel rondleidingen te doen met ouders als er zicht is op een plekje. Dit om de rust op de groepen te bewaren voor onze Kyra kinderen omdat er anders te veel rondleidingen plaats vinden. Voor de definitieve plaatsing volgt eerst een uitgebreide rondleiding en een intakegesprek. Tijdens het intakegesprek ontvangen ouders ook informatie over de klachtenregeling en de oudercommissie. Ouders krijgen per e-mail een definitieve inschrijflink toegestuurd. Mochten ouders behoefte hebben aan meer informatie over het pedagogisch beleid en veiligheid en gezondheid verwijzen wij altijd naar onze website: www.kyra-kinderopvang.nl. Vragen kunnen via de mail gesteld worden: info@kyra-kinderopvang.nl.

Plaatsing

Wanneer bij Kyra niet direct plaats vrij is, kunnen de ouders gebruik maken van de wachtlijst. Momenteel hebben wij een lange wachtlijst en helaas een wachtlijst stop. De wachtlijst wordt op datum van inschrijving afgehandeld: met als uitzondering dat (nog ongebooren) broertjes en zusjes van kinderen die al bij Kyra zijn voorrang krijgen op de wachtlijst. Maken de ouders op plaats één van de wachtlijst geen gebruik van een vrijgekomen plaats, worden de volgende ouders op de lijst gebeld. De vorige ouders schuiven één plaats naar beneden en wachten op een nieuwe mogelijkheid van plaatsing. Vooraf kan géén plaats worden gegarandeerd. Wij vinden het voor een kind en de ouders beter (als die mogelijkheid bestaat) te wachten met plaatsing tot het kind zes maanden oud is. Het kind is dan al iets weerbaarder, zowel fysiek als emotioneel, en heeft een stevige en veilige hechting kunnen maken met de ouder(s). Dat komt de verdere ontwikkeling van het kind zeker ten goede. Echter bestaat deze mogelijkheid niet altijd. Daarom is het kind welkom vanaf het moment dat het drie maanden oud is. Wij kijken daarbij goed naar de samenstelling van de groep, het is heel belangrijk dat er voldoende aandacht, ruimte en tijd is om het kind goed te begeleiden. In de praktijk kan dit betekenen dat er tijdelijk een extra medewerker wordt ingezet totdat een kind goed gewend is.

Opzegging

De opvang van een kind stopt automatisch als het vier jaar wordt en naar school gaat. De ouders hoeven in dit geval geen actie te ondernemen. Wanneer een kind weggaat vóór het vierde jaar hanteren wij een opzegtermijn van een maand. Opzeggen kan schriftelijk per e-mail.

Kinderopvang gedurende extra dagdelen

Als ouders een extra dag opvang nodig hebben voor hun kind, of eens een dag wilt ruilen is dat mogelijk mits er plek is bij Kyra. We komen ouders graag tegemoet waar dat kan.

In de praktijk betekent het dat:

Ouders een verzoek om extra plaatsing kunnen indienen.

Ouders kunnen vragen om een dag te ruilen, binnen de periode van een week.

Wij het verzoek honoreren als er voldoende plaats is.

Wij niet afwijken van de pedagogisch medewerker-kind-ratio, we hebben kleinere groepen dan wettelijk maximaal is toegestaan.

We kijken ook naar de groepssamenstelling. Het veilige klimaat moet gewaarborgd blijven. De extra uren worden gefactureerd.

Compensatie opvangdagen bij ziekte of vakantie

Als ouders op vakantie gaan buiten de Kyra vakantie om, geeft dat helaas geen recht op compensatie dagen. Als het kind ziek is geweest, is het soms mogelijk een extra dag te vragen ter compensatie van de 'gemiste' opvangdagen.

Voorbeeld: Lenna is een week ziek geweest. Als zij weer beter is hebben haar ouders een extra opvangdag nodig voor Lenna, zij moeten namelijk zelf ook een dag werk inhalen.

- Er is plaats bij Kyra. Lenna mag komen en we brengen deze extra dag niet in rekening.
- Er is geen plaats bij Kyra Lenna kan helaas niet komen.

Het is niet mogelijk om ziekte-dagen te 'sparen'. Dat wil zeggen dat de compensatiedagen altijd binnen een factuur periode moeten vallen. Een kind die extra komt als er plek is, doet geen afbreuk aan de emotionele veiligheid van de stamgroep. Omdat Kyra een kleine organisatie is, kennen wij de kinderen goed. De stamgroep is hecht en veilig, een enkele keer een extra kind op een dag, doet daaraan geen afbreuk.

Hoofdstuk 2 Pedagogische doelstellingen

In de wet Kinderopvang zijn de vier pedagogische doelen van Riksen-Walrave opgenomen als definitie van verantwoorde kinderopvang. Hieronder verwoorden wij hoe wij hier invulling aan geven.

1. Het bieden van een veilige basis

In ons kinderdagverblijf wordt de kinderen de ruimte geboden om te spelen, te ontmoeten en zich te ontwikkelen. Er wordt veel zorg besteed aan de manier waarop de kinderen worden opgevangen. Deze zorg is mede gericht op de sfeer in de groep: het is de bedoeling dat de kinderen met plezier naar Kyra komen. De basishouding van de pedagogisch medewerker wordt gekenmerkt door warmte en aandacht voor elk kind; individueel en in de groep. Bij binnenkomst zal de pedagogisch medewerker dan ook altijd direct contact maken met het kind en het van de ouder overnemen. Letterlijk wanneer het gaat om een baby, die we dicht tegen ons aan dragen; maar ook als het gaat om de peuters. Het kind komt van de ethersfeer van de ouder in de ethersfeer van de pedagogisch medewerker. Het is dan ook belangrijk dat de vaste pedagogisch medewerker van die dag de kinderen verwelkomt. De verantwoordelijkheid van de ouder voor het kind gaat over naar de pedagogisch medewerker.

Ouders nemen altijd afscheid en lopen niet zomaar de ruimte uit. Dit afscheid is kort en duidelijk. De pedagogisch medewerker zwaait samen met het kind gedag. Dit behoort tot een van de vaste rituelen. Huilende kinderen worden getroost door ze op schoot te nemen, een knuffelbeertje te pakken of wat troostende woorden te zeggen. Sommige kinderen zijn sneller getroost wanneer er even met ze gespeeld wordt. De pedagogisch medewerker zal iets pakken wat behoort tot het favoriete speelgoed van het kind om het kind over een drempel heen te helpen. Wanneer de kinderen gaan spelen is de pedagogisch medewerker direct in hun midden, ze helpt het spel op gang door even bij het kind te blijven en iets aan te geven of stimulerende opmerkingen te maken, zoals 'toe maar, je mag een kopje thee inschenken'.

De groepsruimte heeft een vaste indeling en is toegankelijk ingericht. Het kind weet precies waar het die pop terug kan vinden en waar de treinbaan staat. Deze vaste indeling geeft herkenning en vertrouwen aan het kind. Wanneer een kind erg moet huilen bij het afscheid nemen mogen de ouders altijd later even bellen of appen hoe het is gegaan. Ook is het mogelijk dat de pedagogisch medewerker even contact opneemt met de ouders om verslag te doen of een appje stuurt met een foto. Wanneer de ouders komen aan het einde van de dag wordt het kind overgedragen aan de

ouder. Het is voor het kind duidelijk dat papa of mama het nu weer voor het zeggen heeft. Er is ruimte om wat bijzonderheden uit te wisselen, een verslag van de dag kan de ouder lezen in het heen-en-weer schriftje. Foto's worden gedeeld op de speak-app.

Een gevoel van veiligheid is de basis voor kinderen om de wereld te ontdekken, te leren en te ontwikkelen. Als een kind zich veilig voelt weet hij dat hij kan terugvallen op de pedagogisch medewerker en kan hij zich op zijn omgeving richten.

Ons uitgangspunt is dat kinderen alles in zich hebben. Het is geen onbeschreven blad, maar een wezen vol mogelijkheden, die het kan ontwikkelen als het zich veilig voelt. De pedagogisch medewerker zal zich dan ook liefdevol opstellen om het kind vanuit vertrouwen en geborgenheid de wereld te kunnen laten ontdekken. De individualiteit is belangrijk. De pedagogisch medewerker heeft respect voor de eigenheid van het kind, zodat het zelfvertrouwen en een positief zelfbeeld kan ontwikkelen. In de praktijk betekent dit dat we de kinderen positief benaderen door complimentjes te geven voor alles wat ze goed doen of door benoemen wat we zien 'Ik zie dat je een regenboog getekend hebt met een roze kleur'. Negatief gedrag zal de pedagogisch medewerker zo veel mogelijk ombuigen door het te laten kiezen voor een positieve actie of iets anders aan te bieden. De pedagogisch medewerker is onvoorwaardelijk aanwezig en ziet wat het kind doet. Als er een probleem ontstaat, kan het kind direct terugvallen op de pedagogisch medewerker. Niet alleen de pedagogisch medewerker zal het kind een gevoel van veiligheid bieden, ook het contact met de andere kinderen is hier belangrijk.

De pedagogisch medewerker stimuleert de interactie tussen de kinderen door ze aan te moedigen en te helpen bij het samenspelen. De kinderen raken op die manier vertrouwd met elkaar. Wanneer er conflicten ontstaan, zal de pedagogisch medewerker ieder kind afzonderlijk serieus nemen, erkennen in zijn behoefte. Dit betekent echter niet dat ieder maar mag doen wat hij wil. De pedagogisch medewerker zorgt voor een duidelijke sturing, zodat de situatie overzichtelijk en veilig blijft.

Emotionele ondersteuning betekent dat je laat merken dat je betrokken bent bij wat de kinderen beleven, voelen en ervaren. Ook de vaste dagindeling en het zich herhalende ritme maakt dat kinderen zich geborgen voelen. Het kind hoeft niet te vragen wat er gaat komen, hij weet het al. Binnen dit kader van vaste gewoonten kan het zich vrij bewegen waardoor er ruimte is voor het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties.

2. Stimuleren van persoonlijke competenties

Het geven van respect en ruimte aan de kinderen voor het nemen van eigen initiatieven, ideeën en wensen is belangrijk voor de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties. Wanneer het kind zelf de kans krijgt om in zijn opvoeding en verzorging een actieve rol te spelen zal het zijn autonomie en gevoel van eigenwaarde vergroten.

De pedagogisch medewerker zal hier een positieve, stimulerende houding hebben. Als een kind zich veilig voelt gaat het op verkenning uit. Hij leert het meest als hij zelf van alles kan proberen en ontdekken. Als de pedagogisch medewerker het kind hiervoor de ruimte geeft, krijgt het de kans om dit te ervaren. In de praktijk betekent dit dat de kinderen gestimuleerd worden zelf te handelen: doe je sloffen maar aan, trek je jasje maar uit, klim maar op de glijbaan. Het leren uitdrukken van de eigen behoeften heeft grote aandacht en vraagt van de pedagogisch medewerker alert te zijn en het kind goed te volgen.

Niet alleen de houding van de pedagogisch medewerker, ook de indeling van de ruimte en de activiteiten hebben invloed op de mogelijkheden voor kinderen om zich te ontplooiën en vaardigheden op te doen. Zand, water en verf zijn hierbij natuurlijk belangrijke ontwikkelingsmaterialen. Het is belangrijk dat kinderen hiermee in aanraking komen. Zo leren ze vaardigheden als bouwen, plakken en verven. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van hun grove en fijne motoriek. Zang- en kringspelletjes dragen bij aan een gezonde sociale ontwikkeling. De natuurlijke materialen die we gebruiken dagen de fantasie van het kind uit, een blokje wordt een telefoon.

Voor de baby's is er een ruime grondbox waar ze bewegingsruimte hebben en kunnen rollen, tijgeren, zitten en kruipen. Dit wisselen we af met een plekje in de wipstoel of op schoot wanneer het kind moe wordt. Door eenvoudig speelgoed aan te bieden dat rolt, geluidjes maakt, hard of zacht aanvoelt nodigen we ook de kleinsten uit op ontdekking te gaan.

We stimuleren de kinderen om zelf te eten brood en fruit lukt al snel. Peuters van achttien maanden (soms al eerder) kunnen zelfs al vaak uitstekend soep met een lepel eten. Voor die tijd mogen ze zelf oefenen met een klein beetje terwijl de pedagogisch medewerker ze hapjes geeft uit een grote kom. Knoeien hoort bij het leren eten, wat anders is dan 'spelen' of gooien met je eten. We kijken daarbij of het gedrag leeftijdsadequaat is.

3. Bevorderen van sociale competentie

Wij leren kinderen bij Kyra om respectvol met elkaar om te gaan. We leren ze om samen te spelen en op een fijne manier met elkaar te communiceren.

Het gaat om het leren van sociale vaardigheden en kinderen leren om zich te bewegen in groepsverband. Het stellen van regels en grenzen is belangrijk voor alle kinderen en voor een fijne groeps sfeer. Het betekent een houvast bieden door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen de ruimte geven om zelf dingen te ondernemen betekent niet dat ze alles mogen. Soms willen kinderen dingen uitproberen die gevaarlijk zijn voor zichzelf of anderen of die de rust in de groep verstoren. Er zijn regels nodig om ervoor te zorgen dat kinderen zich niet bezeren en rekening houden met de andere kinderen. Regels stellen is dus belangrijk, aangeven wat wel en niet mag, een vast dagritme en een overzichtelijk ingedeelde ruimte. Zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en binnen deze structuur kunnen ze op een veilige manier op verkenning gaan. Het stellen van regels is iets dat we als pedagogisch medewerkers onderling bespreken, zodat we op één lijn zitten. De pedagogisch medewerker biedt de kinderen de ruimte om van elkaar te leren.

4. Overdragen van normen en waarden

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. Het is dan ook zaak om kinderen op zodanige wijze op te voeden dat ze weerbaar en zelfstandig zijn om actief deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden. Ze veranderen in de loop van de tijd en kunnen in iedere samenleving anders zijn. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen zijn hierbij de regels en voorschriften hoe iedereen zich behoort te gedragen. Het leren omgaan met de samenleving waarin wij leven, een samenleving die bestaat uit mensen met verschillende culturele achtergronden, betekent dat kinderen moeten leren om met de verschillen tussen mensen om te gaan. Het accepteren dat er kinderen zijn met andere gewoonten, is iets wat de pedagogisch medewerker kan benoemen: 'ja, zo heeft hij dat thuis geleerd, bij Kyra doen we het zo'. Het is van belang dat wij als pedagogisch medewerkers met elkaar de eigen waarden en normen steeds ter discussie stellen om daarmee inzicht te krijgen in ons eigen gedrag en onze opvattingen. Het overbrengen van waarden en normen op kinderen brengt immers ook met zich mee dat je kritisch blijft ten aanzien van jezelf.

Openheid en wederzijds respect staan centraal. Andere ideeën over opvoeding, ook van ouders, moeten dan ook zeker bespreekbaar zijn. Zo worden openheid, begrip, op elkaar vertrouwen, solidariteit en fatsoen bevorderd. Dit doen we door simpelweg het goede voorbeeld te geven en een open communicatie met ouders te hebben. Indien nodig kunnen ouders naast de gebruikelijke gesprekken een extra gesprek aanvragen. Ook een huisbezoek om duidelijkheid te scheppen en gewoontes te bespreken behoort tot de mogelijkheden.

Er zijn een aantal fatsoensnormen waar iedereen zich aan moet houden bijvoorbeeld: wachten met gaan eten tot iedereen zijn bordje heeft, met je vork eten, niet met volle mond praten, alsjeblieft en dank je wel zeggen. Als je weggaat even een handje geven. Door belonen wordt het zelfvertrouwen van het kind en het prettig functioneren binnen de groep gestimuleerd. Belonen kan door middel van een glimlach, een aai over de bol, complimenten, en op veel andere manieren.

Corrigeren is soms nodig maar kinderen leren het meest door het zien van gewenst gedrag en het ervaren van een positieve benadering. Het is van groot belang dat de pedagogisch medewerker het goede voorbeeld geeft. Als een kind negatief gedrag vertoont dan zal het gecorrigeerd worden. Onder negatief gedrag verstaan we bijvoorbeeld: afpakken, een ander kind pijn doen of pesten.

Voordoen hoe het wel moet en duidelijk aangeven welk gedrag wel geaccepteerd wordt en waarom is van groot belang. Een kind dat een ander kind pijn gedaan heeft leren we om het weer goed te maken door 'sorry' te zeggen of een aai te geven.

Hoofdstuk 3 Op de groep - Leeftijdsopbouw, groepsgrootte en pedagogisch medewerkers.

Beroepskracht kind-ratio

Bij kinderopvang Kyra werken wij met vaste stamgroepen. Wij hebben op de locatie Kemphaan een verticale groepen met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar oud. Alle pedagogisch medewerkers zijn vaste beroepskrachten en in het bezit van een diploma dat voldoet aan de CAO Kinderopvang. Onze groepshulpen tellen niet mee voor de beroepskracht-kind ratio maar ondersteunt alle dagelijkse (huishoudelijke) werkzaamheden. Alle medewerkers hebben een verklaring omtrent goed gedrag (VOG) Dit wordt gecontroleerd voordat een medewerker bij ons in dienst komt.

Vaste verzorgers op de groep

Bij Kyra werken wij met vaste pedagogisch medewerkers om zo een sfeer te scheppen waarbij de kinderen zich veilig en geborgen voelen. Het kind kan zich veilig hechten. Bij Kyra vinden wij het belangrijk dat de kinderen een hechte en warm band hebben met de pedagogisch medewerker. Kinderen moeten zich veilig en gezien voelen bij Kyra. Bij Kyra roosteren wij vaste medewerkers in op vaste dagen dit is ons vaste basisrooster.

Kyra gaat in de zomervakantie drie weken dicht en tussen kerst- en oud en nieuwjaar een week dicht. Op deze manier neemt het personeel vier weken per jaar gezamenlijk vakantie op zodat wij op de overige 48 weken van het jaar minder invallers nodig hebben. Dit geeft meer rust en continuïteit in de vaste verzorgers op de groepen.

Kinderen van 0 tot 1 jaar hebben twee vaste pedagogisch medewerkers op de groep. Kinderen vanaf 1 jaar hebben maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers. Bij Kyra werken wij met vaste en stabiele team waardoor kinderen in de praktijk (bijna) altijd vaste verzorgers hebben. Zo waarborgen wij het vaste gezichtencriterium zoals opgenomen in de wet en regelgeving. Als een pedagogisch medewerker door bijvoorbeeld verlof of ziekte wat langer aanwezig is zoeken wij zoveel als mogelijk naar een vaste vervanger.

Borgen van emotionele veiligheid bij afwezigheid van vaste verzorger

Op het moment dat een of meerdere van de vaste verzorgers afwezig is dan maken wij gebruik van onze vast invalkrachten. Zij zijn bekend met Kyra en ons beleid. Daarnaast zijn het ervaren beroepskrachten. Bij Kyra komt het in de praktijk niet voor dat kinderen met onbekende pedagogisch medewerkers op de groep staan. Wij werken met een klein en hecht team en ondersteunen elkaar in tijden van ziekte of afwezigheid. Beide houders zijn gediplomeerd om ook op de groep te staan en zijn ook bekend bij de meeste kinderen. Voor de wetgeving zijn wij verplicht te omschrijven hoe wij de emotionele veiligheid waarborgen mocht er toch een situatie zich voordoen waarin er geen vaste pedagogisch medewerker aanwezig is. Op het moment dat een of meerdere vaste verzorger afwezig zijn bieden wij emotionele veiligheid doordat wij onder andere vaste stamgroepen hebben. De kinderen kennen elkaar goed. Hierdoor worden zij in de ochtend ontvangen in de voor hen bekende groep kinderen. Dit geeft herkenning en veiligheid.

Het vaste dagritme wordt aangehouden. Hierdoor verloopt de dag zoals de kinderen bij Kyra gewend zijn. Zo weten zij bijvoorbeeld dat na het spelen er wordt opgeruimd en de kinderen in de kring gaan voor het ochtendspel. Dit geeft structuur en regelmaat en daarmee veiligheid.

Groepssamenstelling

Verticale groep Kyra

Leeftijdscategorie	12 weken tot 4 jaar
Aantal kindplaatsen maximaal	10
Aantal pedagogisch medewerkers	2
Groepshulp of stagiaire	1

Op alle dagen zijn er maximaal tien kinderen aanwezig op de groep. Er staan drie medewerkers op tien kinderen. Dit zijn altijd twee pedagogisch medewerkers met een groepshulp of stagiaire. Op sommige dagen zijn er drie pedagogisch medewerkers op de groep.

Tabel: groepsindeling met beroepskracht kind-ratio

Groepen	Leeftijd	Maximaal aantal kinderen	Aantal gekwalificeerder Pedagogisch medewerkers	Aantal stagiaires (bol/bbl) of groepshulp
Kyra	0-4 jaar	10	2	1

De drie uren regeling

De beroepskracht-kind-ratio (BKR) is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgt Kyra de landelijke richtlijnen welke vermeld staan op www.1ratio.nl.

Op bepaalde momenten van de dag wijkt Kyra af van de beroepskracht-kind-ratio. Wij mogen volgens de wet- en regelgeving per dag maximaal 3 uur afwijken van de beroepskracht-kind ratio. Dit is bijvoorbeeld tijdens:
Het begin en eind van de dag, dan zijn er vaak minder kinderen aanwezig.

In onderstaande tabel is vastgelegd op welke momenten wij afwijken van het kind-ratio aantal. Op de overige tijden voldoen wij ruimschoots aan de beroepskracht-kind-ratio eisen die gesteld worden vanuit de wet. Sterker nog, wij wijken in positieve zin af door meer beroepskrachten in huis te hebben dan noodzakelijk.

Kyra	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Opening	07.30 –08.15	07.30 –08.15	07.30 –08.15	07.30 –08.15	07.30 –08.15
Sluiting	17.45 –18.30	17.45 –18.30	17.45 –18.30	17.45 –18.30	17.45 –18.30
Totaal	1.5 uur	1.5 uur	1.5 uur	1.5 uur	1.5 uur

Kyra Kempmaan opent om 07.30 uur met een pedagogisch medewerker. Om 08.15 begint de tweede pedagogisch medewerker. De eerste drie kwartier in de ochtend staat er een medewerker alleen op de groep. Aan het einde van de dag gaat een pedagogisch medewerker om 17.45 uur naar huis. De laatste drie kwartier staat een pedagogisch medewerker ook alleen. Op het erf zijn altijd mensen aanwezig die in nood kunnen ondersteunen.

Omschrijving kind- ratio als een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is door ziekte of vakantiedagen

Bij Kyra hebben wij meer medewerkers op de groep staan dan volgens de wet BKR noodzakelijk is. Wij kiezen bewust voor kleine groepen met maximaal 10 kinderen met daarop drie medewerkers.

In geval van vakantiedagen van medewerkers regelen wij tijdig vervanging. Wij werken met twee vaste invalster die onze locaties en beleid goed kennen. Wij werken niet met onbekende uitzendkrachten. Bij Kyra vinden wij het zeer belangrijk onze medewerkers goed te kennen, zowel de vaste medewerkers als invallers. In geval van ziekte of wanneer er meerder teamleden tegelijkertijd ziek zijn geworden kan het in uiterste nood voorkomen dat er een leidster alleen aanwezig is op de groep.

In de praktijk hebben wij dit bij Kyra nog niet meegemaakt. Wij werken met een vast en betrokken team die in nood elkaar opvangen en bereid zijn tijdelijk extra in te springen. Dit is ook wat wij verlangen van onze medewerkers. Samen dragen wij Kyra en steunen we elkaar waar nodig is zodat wij ten alle tijden de veilige en rustige bedding kunnen bieden.

Vanuit de overheid zijn wij verplicht om een omschrijving te geven waarin wij uitleg geven over het kind-ratio als er sprake is van enkel een beroepskracht op de groep. In het geval dat er een pedagogisch medewerker aanwezig is op de groep dan ziet het kind- ratio er als volgt uit:

1 pedagogisch medewerker	Op maximaal 3 kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar.
1 pedagogisch medewerker	Op maximaal 5 kinderen in de leeftijd van 1 tot 2 jaar.
1 pedagogisch medewerker	Op maximaal 8 kinderen van 2 tot 4 jaar.

Bij twijfel of het aantal kinderen klopt met de gestelde eisen kunnen de pedagogisch medewerkers via www.1ratio.nl/bkr/rekentool een extra controle doen. Eva de Boer is verantwoordelijk voor de personele bezetting en houdt de BKR in deze situaties ook goed in de gaten.

Vier ogen beleid

Het vier ogen principe betekent dat altijd een volwassene moet kunnen mee kijken of meeluisteren bij een beroepskracht in de kinderopvang.

De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, groepshulp of stagiaire zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere medewerker.

De rijksoverheid heeft het advies van de commissie Gunning overgenomen en het vier ogen principe vanaf 1 juli 2013 verplicht gesteld voor alle kinderdagverblijven.

Volgens de Brancheorganisatie Kinderopvang en BOINK (2012) betekent het vier ogen principe dat er ten alle tijden iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren bij de opvang van kinderen

Hoe wij vorm geven aan het vier ogen beleid

Wij hebben een open groep op de locatie Kemphaan. De deur van de groep heeft glas zodat er naar binnen gekeken kan worden. Zo hebben we gedurende de hele dag zicht op elkaar en overzicht over de ruimtes.

Vier ogen beleid met betrekking tot de slaapkamers

Kyra Kemphaan heeft een slaapkamer waarvan de entree zich bevindt in de gang. Bij het naar bed brengen van de kinderen is er een pedagogisch medewerker alleen met de kinderen om bij hen te blijven tot iedereen slaapt of rustig is.

In de slaapkamer is een babyfoon met camera zodat we kunnen horen en zien wat zich afspeelt in de slaapkamer.

Hoofdstuk 4 Dagelijkse gang van zaken en oudercontact

Kennismaken en wenbeleid

Bij kinderopvang Kyra vinden wij het belangrijk dat wij aandacht en tijd besteden aan het wenproces. Starten op een kinderopvang is altijd even wennen zowel voor het kind als de ouders. Iedereen moet elkaar leren kennen en het kost tijd om een vertrouwensband op te bouwen met elkaar. Wij vinden het belangrijk dat ouders met een gerust hart hun kind kunnen overdragen aan de pedagogisch medewerker. Dat komt het veilig hechten tussen ouders en kind- en pedagogisch medewerkers ten goede.

Wanneer er een plekje vrij is bij Kyra nemen wij contact op met de ouders voor een rondleiding. Wij vragen ouders dan samen met het kind langs te komen om de sfeer te proeven en een indruk te krijgen van onze kinderopvang. Ouders maken dan al kennis met de pedagogisch medewerkers. Het is belangrijk dat ouders voelen dat onze manier van werken en de benadering richting de kinderen bij ze aansluit. Wij werken bij Kyra nauw samen met de ouders. Want samen vanuit een warme en betrokken bedding tussen kinderopvang en thuis kunnen wij de kinderen het beste helpen groeien en ontwikkelen.

Tijdens het eerste wenmoment vindt er een intake plaats. De intake wordt gedaan door de mentor van het kind. Tijdens de intake worden er verschillende vragen gesteld die belangrijk zijn voor ons om te weten.

Zo vinden wij het fijn om te weten hoe wat we het kind kunnen troosten, wat het lievelingsknuffel is en hoe een kind graag in slaap valt.

Daarnaast is er voldoende tijd en aandacht om eventuele vragen, zorgen of wensen van ouders te bespreken.

Na het intake gesprek is het kind ongeveer 2.5 uur bij Kyra om te wennen zonder de ouders. De mentor ontfermt zich deze ochtend over het kind. Wij beseffen ons dat het wennen een spannend moment kan zijn voor het kind. Wij nemen daarom als het nodig is het kindje op schoot en houden het knuffeltje van thuis erbij. Als een kind moet huilen wordt hij of zij getroost, zolang als nodig is.

De wenperiode gaat in samenspraak met ouders. Soms komen kinderen een bepaalde periode halve dagen. Als wij merken dat het wennen een te grote belasting is voor het kind dan is het belangrijk om het wennen meer tijd te geven en stap voor stap een kind te laten integreren in de groep. Afhankelijk van wat het kind al gewend is, worden er afspraken gemaakt over het verloop van de wenperiode. Het kan zijn dat een kind al kinderopvang gewend is en vrij makkelijk kan instappen. Als het voor een

kind de eerste keer kinderopvang is dan heeft het kind waarschijnlijk meer tijd nodig om te wennen aan alle nieuwe indrukken. We vinden het belangrijk om daar goede zorg en voldoende tijd aan te besteden. Een wenperiode is heel individueel. In de praktijk betekent dit dat we deze periode met de ouders afspreken. We vinden het belangrijk dat ouders de eerste keren goed bereikbaar zijn. Het kind doet immers veel nieuwe indrukken op en moet de tijd krijgen vertrouwd te raken met de nieuwe situatie. Indien het nodig is kan de pedagogisch medewerker contact zoeken met de ouder. De ouder mag altijd bellen om te informeren hoe het gaat.

De groep

De kinderen krijgen vanuit de gezamenlijke sfeer ook begrippen aangeleerd op het gebied van regels en gewoontevorming. Zoals: tafelmanieren als blijven zitten tot iedereen klaar is, hygiëne handen wassen en omgangsregels door rekening leren te houden met andere, jongere kinderen in de groep. Kinderen vinden de dagelijkse activiteiten heel plezierig en ze geven een band tussen de kinderen onderling en de kinderen als groep met de leiding. Het leren functioneren in een groep is belangrijk voor een evenwichtige ontwikkeling.

Dagritme

Het zich ritmisch voltrekken van de dag is een voorwaarde voor een gezonde ontwikkeling van het kind. Momenten van rust en activiteit wisselen elkaar af. Duidelijke markeringen van de activiteiten op een dag, terugkerende zangspelletjes en spreuken én vaste eet- en slaaptijden dienen de behoefte aan ritme van het kind. Het kind krijgt hierdoor rust en vertrouwen, wat een gezonde ontwikkeling ten goede komt. Zie hieronder ook het vaste dagritme van de groepen.

Naast het dagritme kent Kyra ook een jaarritme. De seizoenen en de jaarfeesten die we vieren bepalen het jaarritme. In de kamer staan op verschillende plekjes kleine tafereeltjes die een afspiegeling zijn van de natuur buiten. Onze activiteiten (buiten worden vele 'schatten' gevonden) en liedjes sluiten daarop aan. Ook de verhaaltjes en spelletjes uit het VVE programma zijn hierop afgestemd.

Bij kinderopvang Kyra kennen we het volgende dagritme:

7.30 – 9.00 uur	We verwelkomen de kinderen en hun ouders, zwaaien samen met de kinderen de ouders uit.
9.00 uur	We maken een kringetje met de kindjes. De kinderen vanaf ca 1,5 jaar luisteren en kijken naar het interactieve vve-verhaaltje. Ook de baby's die wakker zijn en kleine dreumesen doen mee met de kring. Voor hen doen we eenvoudige liedjes en klapspelletjes. We maken samen popje Kyra wakker en openen zo de dag.
9.30 uur	De kinderen wassen hun handen. We gaan aan tafel en maken fruit schoon. We eten en drinken met elkaar en houden hierna een toilet/verschoon ronde voor we naar buiten gaan. Als het weer het toelaat, gaan we eerder naar buiten en eten we het fruit in de Kyra tuin.
10.00 uur	We gaan met zijn allen wandelen in de directe omgeving: bos- of dierenweide of we spelen in de tuin. Wanneer er baby's slapen, blijft één van de pedagogisch medewerkers achter. De baby's mogen ook slapen in het schapenvachtje in de wagen tijdens de wandeling of in de tuin op een rustig plekje.
11.30 uur	Als we thuis komen gaan de grote kinderen plassen en we wassen de handen. Vervolgens dekken we samen de tafel en gaan eten.
12.15 uur	We ruimen de tafel af, wassen handen en snoetjes, doen een verschoonronde en dan gaan de kinderen naar bed. De gordijnen gaan dicht op de groep en we zingen een slaapliedje. We blijven indien nodig in de slaapkamer zitten tot de kinderen slapen. Niet alle kinderen slapen; de 'grote' kinderen houden wel een uurtje rust op de groep op een fijn plekje waar ze kunnen liggen, lezen of een spelletje doen. Ook de baby's die net geslapen hebben mogen nu lekker in de ruimte spelen.
14.00 – 15.00 uur	Niet alle kinderen slapen even lang. Kinderen die genoeg hebben aan een uurtje slaap of rust halen we eerder uit bed. Zij mogen even rustig tekenen, spelen of we lezen samen een boekje. De andere kinderen halen we uit bed als ze wakker worden of in ieder geval om 15.00 uur. Ze krijgen de tijd om te proberen zichzelf aan te kleden. Wij verschonen de luiers. (Met uitzondering van de baby's, zij hebben een eigen ritme en meerdere slaapjes per dag)

15.30 uur	Wij gaan aan tafel en drinken wat met elkaar (thee of sap) en eten daarbij een rijstwafeltje of crackertje. Bij mooi weer gaan we vaak nog even buiten spelen. Bij slecht weer spelen de kinderen binnen. Afhankelijk van de samenstelling van de groep is dit de tijd om te knutselen, te plakken of te schilderen.
17.00 uur	We ruimen met elkaar op, eten een stukje appel of rauwkost en sluiten de dag af door popje Kyra naar bed te brengen. Vanaf nu worden de kinderen opgehaald. De ouders nemen vaak de tijd om er even bij te komen zitten, zodat we even contact hebben.

Haal- en brengtijden

De kinderen kunnen tussen 7.30 uur en 9.00 uur worden gebracht en kunnen tussen 17.00 uur en 18.30 uur weer worden opgehaald. Indien iemand anders het kind komt ophalen dienen de ouders ons hierover van tevoren op de hoogte te stellen.

Uiteraard is het in overleg mogelijk de kinderen in bepaalde situaties later te brengen of eerder te halen. Er is zowel bij het brengen als bij het halen altijd gelegenheid met ons te praten over de dagelijkse gebeurtenissen.

Afscheid nemen van elkaar

Het is heel belangrijk dat kinderen bewust afscheid nemen van hun ouders, vooral omdat ze daarmee meteen leren dat de ouder ook weer terugkomt. Daardoor krijgen de kinderen vertrouwen in hun ouders en de pedagogisch medewerkers. Dat betekent in de praktijk dat we vanaf de kleinste baby het afscheid stimuleren en begeleiden. Dat doen we door bijvoorbeeld samen te zwaaien naar de ouders en dan te benoemen wat de ouder gaat doen en dat hij/zij ook weer terugkomt. Het blijkt dat sommige ouders het erg moeilijk vinden om te gaan als hun kind begint te huilen. Toch is dan het beste voor het kind om duidelijk afscheid te nemen. Dat wil zeggen een knuffel en een kus en daarna weggaan. We troosten en praten met het kind. De ouders kunnen altijd bellen hoe het nu gaat met hun kind. Af en toe sturen wij ouders een berichtje met een foto van hun kind, om te laten zien dat het kind lekker aan het spelen is. Ook als de kinderen naar huis gaat is het belangrijk dat er duidelijk afscheid wordt genomen.

Het ochtendspel

Een belangrijkste onderdeel van het VVE programma Speelplezier Antroversie is het ochtendspel in de kring, hiermee beginnen kinderen en pedagogisch medewerker gezamenlijk de dag. In het spel worden speel-, sfeer- en leerthema's betreffende de seizoenen en de jaarfeesten verwerkt. In de kring, op de speeltafel wordt een tafereel neergezet waarmee een verhaal wordt uitgebeeld. Wij vertellen en beelden dit verhaal uit met het materiaal op de tafel, terwijl wij een open oor en een oog houden voor interactie met de kinderen. Het verhaal en het tafereel worden ongeveer maandelijks gewisseld.

De kern van het ochtendspel is het uitbreiden van de woordenschat van de kinderen door het initiëren van nieuwe woorden. De woorden worden op de speltafel uitgebeeld en uitgebreid met verwante woorden. Door de dag heen, tijdens het begeleide spel in de kleine groep worden de kernwoorden herhaald en verder uitgebreid.

Wat in het ochtendspel als beeld is beleefd en wat door de dag heen in het begeleide en vrije spel is verwerkt, wordt met het bewegingspel in de gebaren herhaald.

Bij het bewegingspel brengt het kind een innerlijk beeld opnieuw tot leven. Bijvoorbeeld hoe een kikker springt of bloemetjes worden geplukt met lange steel. Tijdens het bewegingspel spelen wij elementen uit het ochtendverhaal na zonder materiaal, uitsluitend door bewegingen en gebaren te maken.

De verschillende speelhoeken bieden een gezellige en veilige ruimte voor de diverse activiteiten van de kinderen. Zo zijn er de huishoek waar de kinderen 'vrij' mogen spelen en opgedane ervaringen nabootsen. De voorleeshoek met een op het seizoen afgestemde boekenvoorraad. Natuurlijk zijn er daarnaast ook favoriete boeken en honoreren we vaak het verzoek van een kind om een bepaald verhaal nog eens te lezen.

Naast de bovengenoemde binnen activiteiten vinden wij het bij Kyra en binnen het VVE programma Antroversie bijzonder belangrijk voor kinderen om buiten te spelen. Tijdens de dagelijkse wandeling of spelend in de tuin doen de kinderen rijke zintuigervaringen op, vooral tastervaringen. Het ervaren van de vrieskou op je wangen, het spelen met zand, regenwater, bladeren, takken en bolsters, het luisteren naar de wind, het zien van de wolken en de kleur van de zonnebloemen. Het levert allemaal intense en oergezonde zintuiglijke gewaarwordingen op. In de ochtendverhalen wordt de kinderziel geopend voor deze indrukken. Door ze met de kinderen mee te beleven, een plek te geven in de verhalen en het ochtendspel en de meegebrachte materialen te verwerken in het atelier of op de seizoentafel is er verband in alles wat we doen en scheppen we een omgeving waarin het kind zich veilig en gezien voelt en het zich optimaal kan ontwikkelen.

Rituelen en vieringen

Rituelen en vieringen nemen een heel belangrijke plaats in bij Kyra. Dat betekent in de praktijk dat we alle weerkerende momenten van de dag markeren met rituelen in de vorm van spreuken, liedjes en gebruiken. Kinderen herkennen deze momenten, zodat ze weten wat er komen gaat. Dat geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen. Bijvoorbeeld: wanneer we gaan opruimen zingen we een opruimliedje de kinderen herkennen het en helpen met opruimen.

De verjaardagen van de kinderen en alle medewerkers worden bij Kyra altijd met de hele stamgroep gevierd. We vertellen het verjaardag verhaaltje, we zingen voor de jarige en er wordt getrakteerd. Ook hier is het ritueel belangrijk, de kinderen herkennen het en doen graag mee.

Onder het hoofdstukje ritme worden de jaarfeesten al genoemd. Bij Kyra zijn het vaste markeringen door het jaar heen. We vieren met elkaar Palmpasen, Pasen, Pinksteren, Sint Jan, Michaël feest, Sinterklaas en Kerst. Natuurlijk stemmen we de viering af op de belevingswereld van kleine kinderen. We zingen liedjes en doen spelletjes die passen bij het betreffende feest en de tijd van het jaar. We knutselen rond het thema en gaan de natuur in om het ritme van het jaar te ervaren.

Het eten

Kinderen hebben van nature aanleg om natuurlijke producten te verteren.

Bij Kyra gebruiken we biologische of biologisch -dynamische voeding. Deze bevatten geen chemische toevoegingen en bij de teelt worden geen giftige bestrijdingsmiddelen gebruikt. Waar mogelijk houden we rekening met specifieke wensen en uiteraard houden we rekening met allergieën voor voedingsmiddelen. Ook over het eten onderhouden we een goed overleg met de ouders.

Voor de baby's wordt flesvoeding in poedervorm of (ingevroren) gekolfde borstvoeding van thuis meegebracht. Wij verwarmen de flessen bij Kyra. Melk die niet volledig opgedronken wordt gooien wij weg. De fles wordt altijd met het kindje op schoot gegeven. Bij Kyra is er bovendien altijd ruimte voor de moeder om haar kind zelf te komen voeden.

We eten gezamenlijk en gebruiken bij Kyra tussen de middag een maaltijdsoep, met brood met kaas, notenpasta of een groentespread. Op deze manier krijgen de kinderen een gezonde warme maaltijd en ontzorgen we de ouders. Daarna drinken de kinderen kruidenthee of water.

's middags na het slapen krijgen de kinderen diksap, een rijstwafeltje of cracker. Aan het einde van de dag krijgen de kinderen nog een bordje met rauwkost zoals

komkommertje, tomaatjes en wortel.

Deze producten worden goed verteerd. We stimuleren de kinderen op te eten wat ze gekozen hebben. Eten is iets vanzelfsprekends. In de praktijk betekent dit dat we het kind nooit zullen dwingen. Bij Kyra wordt alleen gesnoept bij speciale gelegenheden en zo min mogelijk suiker gebruikt. Op verjaardagen mag er getrakteerd worden, dit overleggen we altijd met de ouders.

Het gebruik van spenen, knuffels en flesjes

Veel kinderen hebben behoefte aan een speen of een vertrouwde knuffel. Dit kan troost bieden wanneer een kind een moeilijk moment heeft of bij het slapen gaan. Ouders kunnen de speen en knuffel meegeven voor in bed of moeilijke momenten. Wanneer het kind weer gaat spelen leggen we de speen in het mandje van het kind. Voor een goede ontwikkeling van de mondmotoriek laten we de kinderen zodra ze het kunnen drinken uit een beker.

Zindelijkheid

We beginnen met zindelijkheid als het kind aangeeft hier aan toe te zijn of wanneer de ouders er thuis mee zijn begonnen. Vaak is het zo dat een kind ook op het potje wil als hij ziet dat een ander kind dat ook doet, ook al is hij er thuis nog niet aan toe. Dat mag natuurlijk altijd. Een kind moet zelf willen en zal nooit gedwongen op wc of potje gezet worden. Als een kind helemaal niet zindelijk wil worden, ook niet als het 3 jaar is, zullen we in overleg met de ouders bespreken hoe we het kind gezamenlijk kunnen stimuleren zindelijk te worden.

Corrigeren en belonen

De kinderen behandelen we met respect en zij zullen zich in de dagelijkse regels van de groep voegen.

Kleine kinderen leren voornamelijk door nabootsing en kunnen zich nog niet afsluiten voor de indrukken uit de hen omringende wereld. Kinderen treden de wereld van nature met belangstelling tegemoet.

Wij zijn ons bewust van onze voorbeeldfunctie. We werken vanuit eerbied en respect voor het kind. Daarbij vermijden we zoveel mogelijk ge- en verboden. Toch is het belangrijk regels en grenzen te stellen. Dit betekent houvast bieden door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen de ruimte geven om zelf dingen te ondernemen betekent niet dat alles mag.

We gebruiken de spullen in de ruimte waarvoor ze zijn zoals aan tafel gaan we zitten we gaan er niet op staan. We gooien niet met de spullen dat mag met de zachte bal. Soms willen kinderen dingen uitproberen die gevaarlijk zijn voor zichzelf of anderen of die de rust in de groep verstoren. In de praktijk zullen we aangeven wat wel en niet mag, we bieden een vast dagritme en een overzichtelijk ingedeelde ruimte. Zo weten kinderen waar ze aan toe zijn en kunnen ze op een veilige manier op verkenning gaan. Ongewenst gedrag zullen we zoveel mogelijk proberen om te buigen en voordoen hoe het wel moet. Onder ongewenst gedrag verstaan we bijvoorbeeld: spullen afpakken, een ander kind pijn doen, schreeuwen. Bijvoorbeeld: een kind wat een ander kind pijn gedaan heeft leren we om het weer goed te maken en 'sorry' te zeggen. Corrigeren is soms nodig maar kinderen leren het meest door het zien van gewenst gedrag en het ervaren van een positieve benadering.

Het is van groot belang dat de pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld geven. Positief gedrag belonen we door een complimentje of een aai over de bol. We benaderen verschillende kinderen op een verschillende manier. Het verlegen kind treed je voorzichtiger tegemoet dan het extraverte kind. We helpen de kinderen problemen op te lossen als ze dat zelf niet kunnen. Als het nodig is gaan we bij de kinderen op de grond zitten om het spel in goede banen te leiden.

De communicatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers

Het contact met de ouders vinden wij erg belangrijk. In de praktijk betekent dit dat er bij het brengen en halen van de kinderen gelegenheid is voor het uitwisselen van informatie tussen ouders en pedagogisch medewerker. Het is van belang elkaar op de hoogte te stellen van de dagelijkse dingen maar ook over de aanpak van het kind. Daarnaast hebben alle kinderen een heen-en-weer schriftje waarin we een kort verslag doen van de dag en eventuele bijzonderheden melden. Ook de ouders kunnen hierin bijzonderheden en leuke gebeurtenissen schrijven.

Zowel de ouders als de pedagogisch medewerkers kunnen het initiatief nemen om wat uitvoeriger over het kind te praten.

Ieder kind heeft bij Kyra een mentor en we leggen een kinddossiers aan.

Een keer per jaar is er bij Kyra een ouderavond waarop we belangrijke informatie uitwisselen en met elkaar in gesprek komen. Ook brengen we elk kwartaal een nieuwsbrief uit die aan alle ouders per email wordt verstuurd. De ouders krijgen via de mail bovendien de VVE-verhaaltjes en de liedjes en spelletjes die we bij Kyra zingen en doen. De ouders waarderen dit en kunnen op deze manier meeleven met de kyra-belevenissen van hun kind. Via de Speakapp delen wij foto's, video's en berichten met de ouders. Ouders kunnen hier direct op reageren door een berichtje achter te laten.

Hoofdstuk 5 De ontwikkeling van het kind - De ontwikkeling van kind en de houding van de pedagogisch medewerker

Een kind ontwikkelt zich in wisselwerking met zijn omgeving. Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Voor een goede ontwikkeling van een kind is de houding van de pedagogisch medewerker van wezenlijk belang. Deze dient gericht te zijn op een liefdevol en aandachtig begeleiden van de groep en van het individuele kind, zodat de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en ontplooiën. De (pedagogische) relatie die de pedagogisch medewerker heeft dient, naast affectief en respectvol, bewust van eigen waarden en normen te zijn.

De relatie met de pedagogisch medewerker moet het kind een gevoel van veiligheid, geborgenheid en vertrouwen geven, zodat het kind de omgeving durft te ontdekken en onderzoeken.

Al spelend leert het kind de 'grote mensenwereld' ontdekken. Het kind ontwikkelt zich in belangrijke mate zelf maar heeft daar ook hulp en sturing bij nodig.

Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen in zichzelf en in anderen. Dan pas zullen zij nieuwe dingen uitproberen en volhouden als het niet direct lukt. Voorop staat dat het kind mag zijn zoals het is dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind.

Een gevoel van zelfvertrouwen draagt bij tot een positief zelfbeeld. In de praktijk betekent dit dat we altijd reageren op een vraag van het kind. Goed inspelen op het gedrag van een kind betekent echter niet dat je altijd maar doet wat hij wil of waar hij om vraagt. Maar wel dat je laat merken dat je de vraag of zijn bedoeling begrepen hebt en het kind serieus neemt. Hierbij is het van belang dat we naar het kind benoemen wat er lukt, zonder de nadruk te leggen op de prestatie. We geven zeker kleine complimentjes maar prijzen het kind niet de hemel in, we willen niet dat het kind afhankelijk wordt van onze beloning. Dit laatste staat zijn autonomie in de weg. Dit houdt ook in dat de pedagogisch medewerker snel en adequaat reageert op de signalen van het kind en daarbij het kind de ruimte geeft voor eigen activiteiten.

De ontwikkeling van de motoriek

Ook hier geldt dat elk kind een eigen unieke ontwikkeling doormaakt. Allerhande speelgoed, spelletjes, wandelen, buiten spelen op bijvoorbeeld de boomstammetjes dragen eraan bij dat elk kind zich kan ontwikkelen. Zowel wat betreft de grove als de fijne motoriek. Wij stimuleren de ontwikkeling van een kind door het een iets moeilijker uitdaging te geven dan dat het heeft laten zien. Is het er nog niet aan toe dan proberen we het later nog een keer. Voor baby's is er een veilige plek in de grond box waar zij kunnen trappelen, omrollen, gaan tijgeren, kruipen, zitten en staan.

De sociaal-emotionele ontwikkeling

Door het verblijf van een kind in een groep kan ieder kind oefenen in sociale vaardigheden met op de achtergrond een pedagogisch medewerker die de grenzen aangeeft.

Het kind gaat om met leeftijdgenoten en met jongere en oudere kinderen wat een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling bevordert. Ieder kind heeft zijn eigen eigenaardigheden en daar leren we mee omgaan.

De ontwikkeling van de fantasie

De kinderen wordt spelmateriaal aangeboden met vele mogelijkheden, waardoor de fantasie geprikkeld wordt. Het spelmateriaal bestaat uit natuurlijke materialen en we gebruiken geen batterijen-speelgoed. Ook het plezier hebben in het maken van kleine werkstukjes is belangrijk. Tijdens het spelen is de pedagogisch medewerker zo veel mogelijk op de achtergrond aanwezig. Zij volgt het spel en geeft een kleine aanwijzing of helpt even als het nodig is. Ook door het vertellen van kleine verhaaltjes, spelletjes en het ritueel van popje Kyra/Kootje uit bed halen stimuleert de fantasie.

Taalontwikkeling

Door de omgang van de kinderen met elkaar en met de pedagogisch medewerkers wordt de taalontwikkeling optimaal gestimuleerd. Het zingen van liedjes, gebarenspeletjes en het lezen van boekjes dragen daartoe bij. Ook voor de kleinste kinderen en baby's is het van belang dat ze met taal omringd worden. We benoemen altijd wat we gaan doen.

Met het VVE programma wordt de taalontwikkeling gestimuleerd door gericht nieuwe woorden aan te bieden en te herhalen en de kinderen de kans te geven ze in het vrije spel te reproduceren vanuit de eigen beleving.

Als een kind nog niet duidelijk spreekt zullen we steeds proberen het kind te verstaan. Ook hier heeft ieder kind zijn eigen unieke ontwikkeling.

Het belang van buiten spelen voor de ontwikkeling

Buitenspelen is van groot belang voor de ontwikkeling van een kind. Het is goed voor de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling. Kinderen van 0 tot 4 jaar zijn hard aan het werk om hun lichaam eigen te maken en te vormen. Zij zijn in de groei.

Hersenen, organen en gebit zijn volop in ontwikkeling.

Kyra heeft een prachtige plek op de stadsboerderij op deze plek is het mogelijk optimaal te genieten van het buiten spelen in onze tuin met zandbak, boomstammetjes, gras, pruimenbomen en verstopplekjes.

Ook de directe omgeving van de stadsboerderij biedt fantastische mogelijkheden om alle facetten van de natuur te ervaren; er zijn kippen, de koeienstal, er is de geitenboerderij en het varken. Er is een speeltuin in het bos waar we naar toe kunnen wandelen.

Voor de gezondheid vinden we het belangrijk dat we leven in harmonie met onze omgeving in de natuur. Als we naar buiten gaan, ook als het regent, voelen we wat er zich afspeelt in de natuur. Samen met de kinderen verwonderen we ons over alles wat groeit en bloeit. Zo stimuleren we de verbondenheid met de natuur. Alles wat uit de 'levende wereld' komt, daar kan het kind zich goed mee verbinden, omdat het daar zelf ook vandaan komt.

Voor de wet kinderopvang is het verplicht om een buitenruimte te hebben, voor kinderen tot 2 jaar, die direct grenst aan het kinderdagverblijf. Omdat Kyra op de 1^e verdieping zit zullen we altijd eerst de trap moeten nemen. Wij wandelen met de kinderen naar de prachtig omheinde buitentuin.

Mentorschap

Elk kind dat bij Kyra wordt verzorgd en begeleid heeft een mentor; een vaste pedagogisch medewerker die voor dit kind in het bijzonder zijn ontwikkeling volgt en vastlegt in de kijkwijzer. Het is de pedagogisch medewerker met wie het kind het meeste te maken heeft op de dagen dat het bij Kyra is.

Het intakegesprek aan de start van de opvang zal door de mentor gedaan worden. Wij benoemen in dit gesprek aan ouders dat deze pedagogisch medewerker de mentor is van het kind; hierdoor weten ouders vanaf de start meteen wie de mentor is. Mocht een kindje een nieuwe mentor krijgen door roosterwijziging of vertrek van een collega dan vertellen wij dit mondeling aan de ouders bij het halen of brengen. Daarnaast beschrijven wij dit ook in het heen- en weer schrift van het kind.

De taak van de mentor is niet alleen om het kind te volgen in zijn ontwikkeling en daarover verslag te leggen in het kinddossier maar ook om daarover op drie momenten te communiceren naar de ouders:

Evaluatie moment nadat het kind drie maanden in de opvang is

Als het kind 1 jaar is: de baby kijkwijzer

Als het kind 2 jaar is: de dreumes kijkwijzer

Als het kind 3 jaar en 10 maanden is en klaar voor de overdracht naar de basisschool: de peuter kijkwijzer.

Naast deze vaste momenten staat het ouders altijd vrij om een gesprek te vragen met de betreffende mentor of indien gewenst met een andere pedagogisch medewerker als de communicatie met de mentor niet naar wens verloopt. Dit verzoek kunnen ouders per e-mail indienen bij Eva de Boer of Marlijn Popelier.

Als er zorgen rijzen omtrent de ontwikkeling van een kind kan de mentor altijd tussentijds een gesprek vragen met de ouders en deze zorgen delen. Het behoort tot de taken van de mentor om van dit gesprek verslag te leggen en toe te voegen aan het kinddossier. Wanneer er zorgen zijn omtrent een kind wordt dit altijd eerst met Eva de Boer en Marlijn Popelier besproken.

Natuurlijk zijn we als team met elkaar betrokken bij de ontwikkeling van alle kinderen. Omdat we met elkaar meer zien dan alleen zullen we elkaar consulteren over de ontwikkeling van een kind. Dat kan in een collegiaal gesprek gedurende de dag, maar ook indien er zorgen rijzen omtrent een kind in de kindbespreking. Een keer per 3 maanden plannen we een kindbespreking bij Kyra, waar alle kinderen kort worden besproken. Elke mentor kan van te voren aangeven of er zorgen zijn omtrent een kind, zodat we ons daar extra op voorbereiden en tijd inplannen voor het

betreffende kind. In de praktijk en bij acute zorgen maken we tussentijds uiteraard ruimte voor een kindbespreking.

Samen kunnen we dan een plan van aanpak maken en met elkaar met liefde naar dat kind kijken. Mochten de zorgen gaan om een vermoeden van kindermishandeling of misbruik dan treedt de meldcode in werking en volgen we de stappen die beschreven staan in de meldcode. Bij Kyra zijn wij een kleinschalige organisatie en lopen de medewerkers vaak ook even het kantoor binnen om met elkaar van gedachte te wisselen.

Het kinddossier

De mentor legt voor ieder kind een kinddossier aan waarin de observaties, verslagen van de oudergesprekken, verslagen van de kindbespreking en de kijkwijzers worden bewaard. De kijkwijzers zijn gekoppeld aan het toetsingskader.

Er zijn drie toetsingskaders met bijbehorende kijkwijzer: Voor baby's, dreumesen en een voor peuters. Het toetsingskader voor dreumesen wordt voor het eerst ingevuld als het kind 12 maanden is. Daarna nogmaals als het kind 24 maanden oud is.

Op deze manier kunnen we de ontwikkeling van het kind op de verschillende vlakken: fysiek/motorisch, sociaal/emotioneel, spraak, -taal en spel goed volgen. De kijkwijzer voor peuters wordt ingevuld als het kind 3 jaar en 8 a 10 maanden oud is. Dit is de afrondende fase en de basis voor de overdracht naar de basisschool.

Signaleren en doorverwijzen

Kinderen ontwikkelen zich snel, vooral in de eerste paar jaren van hun leven. Het kind maakt in de periode dat het bij Kyra komt een enorme ontwikkeling door. Hoewel ieder kind zich op zijn eigen manier ontwikkelt, komt er een bepaalde leeftijd waarop een kind bepaalde vaardigheden zou moeten kunnen beheersen. Om verschillende redenen wijkt de ontwikkeling van een kind soms af van die van andere kinderen. Dit kan op verschillende manieren zichtbaar worden. Kinderen zijn ook kwetsbaar en afhankelijk van de volwassenen om zich heen voor hun liefdevolle verzorging en opvoeding. Als kinderen niet lekker in hun vel zitten, of hun ontwikkeling verloopt niet optimaal, is dat reden voor zorg. Dit vraagt om alertheid van de pedagogisch medewerker.

Kyra is een belangrijke plek om deze signalen van kinderen op te vangen en te bespreken met ouders. Als er bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen worden gesignaleerd gaan we daar bij Kyra als volgt mee om:

- De mentor is er verantwoordelijk voor om de zorg te bespreken met de directe collega's en met de pedagoog, Marlijn Popelier.
- Wij bespreken onze observaties met elkaar in een kindoverleg.
- Wij bespreken onze eerste zorg met de ouders.
- In overleg en afstemming met ouders is er de mogelijkheid tot extra observatie van het kind door de pedagoog en de bevindingen worden vastgelegd in het kinddossier.
- We nemen contact op met de ouders om de observaties voor te leggen en te bespreken. We bespreken samen of een doorverwijzing noodzakelijk is en welke hulp het beste passend is.
- We kijken altijd vanuit de totale ontwikkeling van het kind en proberen een plaatsbepaling te maken voor de bijzonderheden in de ontwikkeling in dat totaal,

Als een verwijzing nodig is bespreken wij dit samen met ouders en verwijzen door naar het consultatiebureau, huisarts, Humanitas Almere, fysiotherapeut, logopedist of kindopvoedcoach. Wanneer ouders en Kyra het niet eens zijn met elkaar over de bevindingen en Kyra zich zorgen maakt om de ontwikkeling van een kind, dan nemen wij contact op met Veilig Thuis. Ouders worden hier te allen tijde van op de hoogte gesteld.

De overdracht naar het basisonderwijs

Het is de taak van de mentor om de overdracht naar de basisschool te verzorgen. Voor kinderen waarbij er meer zorg nodig is kan er vanuit Kyra een warme overdracht komen, waarbij kleuterjuf, ouders en de pedagogisch medewerker gezamenlijk het kind bespreken naar aanleiding van de kijkwijzers en observaties van Kyra. Voor alle andere kinderen volstaat het afrondende gesprek met de ouders, waarna deze de ingevulde kijkwijzer overhandigen aan de nieuwe leerkracht.

Hoofdstuk 6 Pedagogisch medewerkers, groepshulpen en stagiaires

Kyra is een erkend leerbedrijf

De aanwezigheid van een stagiaire betekent dat er meer mogelijkheden zijn om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat wij mensen de mogelijkheid bieden om het vak te komen leren bij ons in de praktijk. Wij kijken altijd naar het functioneren in het team of er op het moment voldoende tijd en ruimte is om een stagiaire goed te begeleiden.

Taken en begeleiding van stagiaires en pedagogisch medewerkers in opleiding

Bij Kyra vinden wij het belangrijk om een bijdrage te leveren aan het opleiden van kwalitatief goed personeel. Een BBL-medewerker staat in het begin van de opleiding boventallig op de groep. Zodra de competenties toestaan en wij en de opleiding vertrouwen hebben in de vaardigheden van de student mag deze als tweede of derde persoon op de groep staan. Wij hebben een BBL-overeenkomst met de stagiaire. Een BOL-stagiaire staat altijd boventallig op de groep en voert enkel onder toezicht van een medewerker zijn taken uit. Wij zijn een erkend leerbedrijf en zorgen dat de stagiaire een begeleider krijgt toegewezen.

Mede door de samenwerking met opleidingsinstituten blijven wij als kinderopvang betrokken en op de hoogte van nieuwe visies en kennis en vaardigheden die de stagiaire tijdens de opleiding aangeboden krijgt. Daarnaast helpt het ons om goed, kwalitatief personeel op te leiden voor duurzame samenwerkingen binnen Kyra. In de beginperiode wordt de stagiaire/ BBL-er altijd bijgestaan door een pedagogisch medewerker. Stagiaires verrichten géén medische handelingen. De stagiaire houdt zich bezig met de begeleiding, verzorging en ontwikkeling van de kinderen.

Tot hun taken behoort:

- het creëren van een warme en veilige omgeving
- het begeleiden van het spel van de kinderen onderling
- spelactiviteiten toepassen
- hygiënematregelen in acht nemen
- verschonen en ondersteunen bij zindelijkheid
- onderhouden contact met ouders
- overdracht schrijven in het schriftje
- verrichten huishoudelijke activiteiten ten behoeven van het schoonhouden van de groep.

- Het verschonen van luiers, het naar bed brengen en uit bed halen, het voorbereiden en geven van (fles)voeding.

Bovenstaande taken gebeuren in eerste instantie altijd onder toezicht en begeleiding van een gekwalificeerd pedagogisch medewerker. Na verloop van tijd kan er bij goed functioneren steeds meer zelfstandig worden uitgevoerd. Maar dit is dan alsnog altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker.

Specifieke afspraken hierover zijn bijvoorbeeld dat toezicht houden in de slaapkamer tijdens het middagslaapje niet door een stagiaire gebeurt.

In het begin van de stageperiode mag een stagiaire nog niet verschonen in verband met valgevaar van de commode. Zodra wij de stagiaire goed hebben leren kennen en inschatten dat de stagiaire dit rustig en oplettend kan uitvoeren mag de stagiaire gaan verschonen met een pedagogisch medewerker ernaast. Een stagiaire legt nooit alleen een kindje op bed.

Bij het naar buiten of naar binnen gaan mag de stagiaire nooit alleen in de gang wachten met de kinderen. De stagiaire helpt de pedagogisch medewerker met het schrijven van de boekjes. Na verloop van tijd mag de stagiaire alleen boekjes schrijven, de pedagogisch medewerker leest het verslagje nog na ter controle.

Deskundigheidsbevordering

Bij Kyra vinden wij het belangrijk om ons zelf te blijven ontwikkelen en bijscholen. Een deel van de leidsters is opgeleid in het werken met het VVE programma Antroversie. Dit programma dat het meest in harmonie is met ons pedagogisch beleid. Het bestaat uit het ochtend- en bewegingsspel: eerder genoemd het interactieve vve-verhaaltje in de ochtendkring.

Wij vinden het belangrijk om een lerende organisatie te zijn. Wij delen kennis over opvoeding en nieuwe wetenschappelijke inzichten met onze medewerkers. Wij organiseren thema bijeenkomsten en een jaarlijkse studiedag voor de pedagogisch medewerker waarin wij ons bijscholen op onderwerpen zoals: antroposofie, opvoeding, ontwikkeling van pedagogisch medewerkers en de meldcode.

Pedagogisch coaching

Bij kinderopvang Kyra worden alle medewerkers gecoacht. Wij hebben twee pedagogisch coaches die onze drie teams coachen en de pedagogisch medewerkers individueel. Wij vinden het belangrijk dat de pedagogisch medewerkers ontwikkelen en durven kijken naar hun eigen handelen. Tijdens de coaching wordt er aandacht besteed aan de vier pedagogische basisdoelen. Er worden jaarlijks doelen opgesteld waar de coaches aan werken met de pedagogisch medewerkers. Door onder andere groepsobservaties komen we tot verdieping en bevordering van onze vaardigheden. Daarnaast volgend de houders Eva de Boer en Marlijn Popelier ook coaching van Katja van der Weide. Zodat ook wij blijven groeien en ontwikkelen in onze leiderschapsvaardigheden.

Hoofdstuk 7 Veiligheid en Gezondheid

EHBO en BHV

Bij Kyra zijn we in het bezit van een goedgekeurde EHBO-doos. Alle pedagogisch medewerkers en groepshulpen zijn in het bezit van een EHBO diploma en volgen jaarlijks de herhalingscursus. Daarnaast is ook iedereen opgeleid in BHV. In noodgevallen waarin eerst hulp verleend moet worden bellen we eerst 112 en daarna ouders. Er zijn een aantal mensen in de buurt die met een auto naar het ziekenhuis kunnen rijden als dat nodig is. Deze staan omschreven in de achterwachtregeling in het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

Beleid Veiligheid en gezondheid

Over veiligheid en gezondheid op onze kinderopvang verwijzen wij naar ons beleidsdocument: 'Veiligheid en Gezondheid' welke terug te vinden is op onze website. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk hoe we omgaan met bepaalde risico's en welke maatregelen we treffen om een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. De kleine en grote risico's worden ieder jaar opnieuw geïnventariseerd door de pedagogisch medewerkers en houders in de risicoanalyse.

Meldcode kindermishandeling

Kindermishandeling komt helaas overal voor. Kinderen die mishandeld worden hebben recht op hulp en het liefst zo vroeg mogelijk. Omdat wij bij Kyra de kinderen vanaf een jonge leeftijd opvangen is kinderopvang een plek waar een vermoeden van kindermishandeling gesignaleerd kan worden. Bij Kyra gaan we met zorg en aandacht om met eventuele zorgen die er zijn of die wij signaleren. In het geval van zorgen bespreken wij die met het team en gaan we observeren.

Dit gebeurt onder begeleiding van de leidinggevende. Wij maken hierbij gebruik van de Meldcode kindermishandeling. De meldcode bespreken wij jaarlijks tijdens een vergadering met de pedagogisch medewerkers. Op de groeptelefoon is de app 'Meldcode' beschikbaar. Daarnaast hebben onze pedagogisch medewerkers een meld, overleg en aangifteplicht zodra er zorgen zijn van onacceptabel gedrag vanuit de houders naar de kinderen.

Ziekte

Waar meerdere kinderen regelmatig bij elkaar zijn, zoals bij kinderopvang Kyra, komen besmettelijke ziekten vaker voor dan thuis. Het is dan goed om te weten of er bij Kyra kinderen zijn die extra risico lopen om ernstig ziek te worden als zij een infectie oplopen. Dit kan het geval zijn bij bepaalde ernstig chronische ziektes of bij een stoornis in de afweer. Bij ziekte geldt de algemene regel dat het zieke kinderen thuis blijven.

Een kind moet koortsvrij zijn als het naar Kyra komt en moet kunnen deelnemen aan het dagprogramma. Naast de zorg voor het individuele kind hebben wij ook rekening te houden met de gezondheid van de groep in zijn geheel. Bij kinderopvang Kyra zijn wij van mening dat het voor kinderen het fijnste is om thuis te zijn als ziek zijn. In de eigen omgeving omringt met vertrouwde mensen om zich heen. In ons beleidsdocument: 'Veiligheid en Gezondheid' dat vermeld staat op onze website gaan wij uitgebreid in op het onderwerp 'ziekte'.

Vaccinaties

Bij onze kinderopvang vangen wij ook kinderen op die niet gevaccineerd zijn. Als er sprake is van een uitbraak van een bepaalde ziekte dan zij wij dit verplicht te melden bij de GGD.

Risico-inventarisatie veiligheid en hygiëne

Veiligheid en hygiëne op onze kinderopvang zijn ontzettend belangrijk. Op basis van de Wet Kinderopvang is ieder kinderdagverblijf verplicht een Beleidsplan veiligheid en gezondheid te hebben. Dit beleidsplan en de bijbehorende bijlagen (protocollen en risico-inventarisaties) liggen ter inzage bij Kyra en zijn te vinden op onze website. Bij de gezondheidsinventarisatie wordt onder andere ingegaan op de kans dat een ziekte wordt overgedragen. De gevolgen die besmetting met zich mee kan brengen zijn altijd vervelend en de maatregelen die genomen kunnen worden ter voorkoming van besmetting zijn belangrijk.

Door een specifiek beleid te hanteren met betrekking tot hygiëne kan worden voorkomen dat ziektekiemen de kans krijgen voort te bestaan.

In de risico-inventarisatie gezondheid besteden wij dan ook aandacht aan de omgevingsfactoren van de ruimtes. Temperatuur, kwaliteit van de lucht, lawaai, allergieën en medisch handelen worden nauwkeurig omschreven en getoetst.

Bij de inventarisatie Veiligheid wordt ingegaan op de kans dat een bepaald ongeval zich voor zou kunnen doen. De gevolgen die het ongeval met zich mee zou kunnen brengen en de maatregelen die genomen moeten worden ter voorkoming van het ongeval.

Veiligheid is voor ons een constant aandachtspunt en er moet dagelijks nagegaan worden of de veiligheid van de kinderen voldoende gewaarborgd is. Hierbij is er soms een spanningsveld tussen veiligheid en pedagogische aspecten. Dit spanningsveld moet uitmonden in een goede mix tussen het bieden van veiligheid en het bieden van voldoende uitdaging en voldoende leermomenten. Niet alle veiligheidsrisico's moeten en kunnen worden afgedekt, wel moeten de risico's tot een aanvaardbaar minimum worden beperkt en de kans op ongelukken voorkomen worden. Binnen onze kinderopvang zijn enkele leidster opgeleid tot 'risicovol spel coach'. Dit betekent dat we kleine risico's nemen om de kinderen te leren om risico's zelf te leren inschatten.

De rol van de GGD

Het toezicht en de handhaving gebeurt door de GGD. De GGD is door de gemeente ingeschakeld als toezichthouder en voert jaarlijks een onderzoek uit om toe te zien op de naleving van de Wet Kinderopvang. De GGD-inspecteur kan de gezonde opvang beoordelen op basis van de door ons uitgevoerde risico -inventarisaties, actieplannen, het gezondheidsverslag en een steekproefsgewijze controle. Na het onderzoek wordt door de GGD een inspectierapport opgemaakt van de bevindingen. Dit rapport kunt u vinden op onze website.

Hoofdstuk 8 Ouderbeleid

Oudercommissie

Kleinschalige kinderopvang Kyra heeft een betrokken oudercommissie. De oudercommissie komt tenminste twee keer per jaar bij elkaar. Daarnaast staat het de oudercommissie vrij om tussentijds bij elkaar te komen. De oudercommissie kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan onze kinderopvang organisatie zodat de kwaliteit gewaarborgd blijft. Als ouders van Kyra vragen hebben of klachten kunnen zij ook terecht bij de leden van de oudercommissie.

Klachtenregeling

Bij Kyra doen we onze uiterste best om de opvang van de kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen. Wij proberen ook met ouders naar beste vermogen duidelijk te communiceren en te overleggen. Dit gaat over de wensen met betrekken tot de verzorging van het kind. Toch kan het zijn dat er iets niet goed gaat en ouders de behoefte hebben daarover een gesprek aan te gaan met de pedagogisch medewerker. Elke dag is er de mogelijkheid om de pedagogisch medewerker aan te spreken bij het halen of brengen van het kind. Meestal is de oplossing snel gevonden. Als de oplossing niet zo gemakkelijk wordt gevonden en het probleem blijft bestaan zijn er verschillende mogelijkheden voor de ouder om het probleem kenbaar te maken.

De Wet kinderopvang schrijft voor dat elke kinderopvangorganisatie per 1 januari 2016 aangesloten moet zijn bij de landelijke geschillencommissie kinderopvang. Als een ouder een klacht heeft of iets mist en dit besproken heeft met de pedagogisch medewerker dan neemt het eerst contact op met ons Eva de Boer of Marlijn Popelier. Wij proberen dan samen tot een passende oplossing te komen.

Als dit niet lukt dan kunnen ouder hun klacht melden bij de www.degeschillencommissie.nl.

Alle informatie omtrent ons protocol en de interne klachtenregeling is ook te vinden op onze website.

Interne klachtenregeling

1. Voortraject klacht:

- Spreek de pedagogisch medewerker aan bij het halen of brengen van uw kind. Maak uw klacht/probleem kenbaar. Hopelijk komt u samen tot een oplossing.
- Misschien heeft u behoefte aan een vervolgesprek in aanwezigheid van een andere pedagogisch medewerker of leidinggevende. U kunt dit mondeling, per mail of telefonisch kenbaar maken en we zullen binnen een week met u een gesprek plannen.

2. Indienen klacht

- Lukt het niet om in gesprek tot een oplossing te komen of indien uw klacht omvangrijker is kunt u een formele klacht indienen. U omschrijft daarin duidelijk wat uw klacht is, wanneer het probleem zich heeft voorgedaan en wie er betrokken waren. U richt de klacht via mailadres info@kyra-kinderopvang.nl aan Marlijn Popelier, indien de klacht haar betreft, aan Eva de Boer.
- Mocht de klacht een vermoeden van kindermishandeling betreffen dan treedt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking deze klachtenregeling wordt daarmee afgesloten.

3. Afhandelen klacht

- Marlijn Popelier draagt zorg voor de inhoudelijke behandeling en registratie van de klacht.
- Marlijn Popelier bevestigt schriftelijk de ontvangst van de klacht aan de ouder.
- Zij houdt de ouder op de hoogte van de voortgang van de behandeling van de klacht.
- Afhankelijk van de aard en inhoud van de klacht wordt een onderzoek ingesteld.
- Indien de klacht gedragingen van een medewerker betreft, wordt deze medewerker in de gelegenheid gesteld mondeling of schriftelijk te reageren.
- Marlijn Popelier bewaakt de procedure en termijn van afhandeling. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengt Marlijn Popelier u als ouder hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld.

- De ouder(s) ontvang(t)(en) een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd.

Externe klachtenregeling

Komen we met elkaar niet tot een oplossing en blijft uw klacht bestaan? of indien er van u als ouder redelijkerwijs niet verwacht kan worden dat u gebruik maakt van de interne klachtenregeling dan treedt de externe klachtenregeling in werking.

U kunt u zich richten tot de geschillencommissie kinderopvang www.degeschillencommissie.nl

Nawoord

Dit pedagogisch beleidsplan scheidt het kader van ons pedagogisch handelen. Het is niet een statisch iets maar zal bijgesteld worden aan de hand van de praktijk en eventuele nieuwe wetgeving. De houding en vaardigheden van elke individuele pedagogisch medewerker geven de pedagogische uitgangspunten een persoonlijk karakter zonder dat de doelstelling wordt veranderd.